No. 29. 1816.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 20 JULIJ.

F R A N K R I J K.

[illegible] den 12 Julij. In alle de steden is het feest van de [illegible] des Konings met veel plegtigheid gevierd. [illegible] en [illegible] soldij [illegible] van den Koning [illegible].

[illegible] veroordeelden uit hoofde van de zamenzwering zijn in cassatie gekomen, met uitzondering van Dervin, [illegible] en Deshaunes, welke tot de deportatie en van Carliers, welke tot eene correctionele straf is verwezen. Pleignier en Tolleron [illegible] thans, Carbonneau als de oorzaak van hun ongeluk, door zijne bekentenissen dadelijk na zijne gevangenneming. Tolleron schrijft bijna den geheelen dag, zonder zich door iets te laten afleiden. Men merkt bij Pleignier eene groote vermindering van [illegible] te ontdekken; hij zegt nog altijd den Koning [illegible] spreken.

[illegible] is hier alles stil. Bijzonder nieuws hoort men niet, evenmin als geruchten van oorlog.

In het arrondissement van Bergerac is eene verschrikkelijke misdaad gepleegd. Drie jonge meisjes, waarvan twee zusters, de eene van tien en de andere van zestien jaren, hadden zich den [illegible] van [illegible] begeven met oogmerk om [illegible] moesten [illegible] om te [illegible] zij van [illegible] de [illegible] genoemde persoon van onder zijne [illegible] korte sabel te voorschijn en doorstak daarmede de jongste der gezusters. De oudste nam dadelijk de vlugt, doch werd spoedig door den moordenaar achterhaald en ontving van denzelven drie steken met hetzelfde wapentuig. De misdadiger voorzeker in den waan dat hij ook dit slagtoffer vermoord had, keerde naar de beide eerstgenoemde terug en doorstak ook het derde meisje, terwijl het nog poogde om de eerst vermoorde eenige hulp toe te brengen. Het gelukte de oudste niettegenstaande hare bekomene wonden, om hare woning te [illegible] een doodstommen uit den [illegible]

[illegible] gedagteekend van St. Malo, [illegible] volgt:

„Engeland zendt thans eene volkomene expeditie [illegible] deszelfs havens, om de stad en het gouvernement van Algiers, dat naar geene schikkingen wil hooren, te vernielen.

E N G E L A N D.

Londen, den 11 Julij. Men meldt uit het graafschap Leicester, dat, dank zij de waakzaamheid van de uit Londen gekomen magistraatspersonen en officieren, twee personen, beschuldigd van aan den [illegible] op de fabrijk van den heer Heathcote te Loughborough te hebben deel genomen, te Leicester zijn in de gevangenis [illegible]. Een ander persoon bevindt zich in de gevangenis van [illegible] borough. Men zegt, dat twee anderen van de [illegible] ne medepligtigen hebben opgegeven. Toen zij in de fabrijk binnen drongen, hadden zij hun gezigt zwart gemaakt, en waren ieder gewapend met eene bajonnet door hun knoopsgat gestoken, met een pistool en met eene bijl. Hun [illegible], zoo als zij hem noemden, was gezeten op een schoon paard, waarmede hij het tolhek aan den kant van Ashby van de Zouch oversprong. Men heeft den kogel uitgesneden, welken zij den nachtwachter in den hals geschoten hadden, en deze persoon bevindt zich buiten gevaar. Het vernielen van deze fabrijk veroorzaakt, dat meer dan 300 menschen ledig loopen.

Staat der krijgsbehoeften, welke door Engeland sedert het jaar 1808 *tot in* 1813 *aan het vaste land zijn geleverd:*

Kanonnen	834
Snaphanen	765.724
Vaten kruid	77,317
Patronen	162,051,206
Vuursteenen	12,477,740

Daarenboven zijn er uit de tuighuizen, zoo wel voor den dienst van Engeland als voor dien van de overige verbondene mogendheden vervoerd:

Snaphanen	2,132,079
Pistolen	152,876

N E D E R L A N D E N.

's Gravenhage den 16 Julij. *Zitting van de tweede Kamer der Staten-Generaal van heden.* Het in advies gehouden ontwerp van wet, strekkende om in het geheele Koningrijk een eenparig stelsel van maten en gewigten in te voeren, door den President in deliberatie gebragt zijnde, hebben onderscheidene leden [illegible] — de heeren Pycke, Reyphins, [illegible] en [illegible] hebben verscheidene bedenkingen tegen het voorgestelde ontwerp, desniettegenstaande echter verklaarden zij zich alle voor de wet; de heeren Gendebien en van Hoogstraten verklaarden zich echter tegen dezelve, eindelijk is het gemelde ontwerp, bij appel nominaal, met eene meerderheid van 70 tegen 2 stemmen goedgekeurd.

Waarna de Vergadering is geadjourneerd tegen morgen om half twee uren.

Utrecht den 16 Julij. De doortogt der verlofgangers van de nationale militie, welke [illegible] eersten dezer heeft plaats gehad, begint langzaam te verminderen, circa 2000 man, tot 22 onderscheidene battaillons behoorende, zijn sedert dien tijd door deze stad gepasseerd, welke bijna alle in het alhier door zorg der regering en onder approbatie der hoogere Autoriteiten opgerigte militair-logement zijn gehuisvest en gevoed. — De goede en dankbare geest welke deze jongelingen zoo wel der noordelijke als zuidelijke Provinciën, (nu zij, zelfs door de vaderlijke zorg van Zijne Majesteit den Koning van het noodige reisgeld voorzien, naar hunne haardsteden terug [illegible] eenige [illegible] was allezins opmerkenswaardig, [illegible] wen dat zij in geval van nood zich met dezelfde geestdrift weder onder de vanen van onzen geliefden Koning zouden scharen, om allen aanval op Nederlandsch eer en onafhankelijkheid af te keeren. — Met genoegen zien wij bijna alle, welke zich met eenig verlof alhier bevinden, hunne vorige handwerken en beroepsbezigheden weder uitoefenen, zoo dat [illegible] de wet op de nationale militie bepaalde maatregelen in alles aan de [illegible] van Zijne Majesteit te beantwoorden.

Haarlem den 17 Julij. Tot den 12den had men bij het departement van den Waterstaat geene dan geruststellende berigten nopens den toestand der waterkeringen, [illegible] kreeg men berigt dat zich in den Waaldijk [illegible] Over Betuwe, eene [illegible] met alle [illegible] genomen. Voor het overige waren de bandijken en waterkeringen in goeden staat.

De berigten uit Arnhem van den 12den melden, dat het water in den Rhijn als toen vallende was. Intusschen bleef den 16den de Lek bij Schalkwijk, na een stilstand van 12 uren, wassende. Te Wijk bij Duurstede was de rivier mede wassende, en stond dezelve den 16den des morgens ten 5 uren 5 voet twee duim boven het klokkeslag. Algemeen blijft de toestand van de binnenlanden, [illegible] het menigvuldige wel en [illegible] gebrek [illegible]

Men schrijft [illegible] den 15 Julij dat niettegenstaande alle de aangewende pogingen en kosten den vorigen nacht de Waterkeringen van den Engelschen polder voor den bij aanhoudenheid aanwassenden vloed en bijkomenden fellen wind, zijn bezweken en de genoemde polder aldus overstroomd is geworden; bijaldien het water blijft wassen hebben de Empelsche en Meerwijksche polders hetzelfde lot te wachten en alsdan is de laatste hoop voor den landman uit dien omtrek om zijn vee, waarmede hij thans op de dijken rondzwerft, te behouden, vervlogen en is rondom bovengenoemde stad eene inundatie voltooid, welke zich verscheidene uren ver uitstrekt en onnoemelijke schade te weeg brengt, te grooter naarmate van de buitengewone kosten, welke men reeds heeft aangewend om de [illegible] bezweken dijken nog te behouden. Gedurende drie weken heeft men dag en nacht meer dan 400 menschen in 't werk gehad en eene zeer aanzienlijke hoeveelheid dijkmaterialen gebruikt.

M E N G E L I N G E N.

Aangaande de vraag, of de vlekken der zon invloed hebben op de koude of warmte van onze luchtgesteldheid, leest men, in den Correspondent van en voor Duitschland, het navolgend artikel van een Neurenburgsch sterrekundigen.

('t vervolg op de kant van deze bladz.)

Ofschoon ook verscheiden natuurkenners en sterrekundigen trachten te beweren, dat de vlekken der zon ons van een gedeelte van deszelver warmte berooven; ofschoon Schrijnlœus, in zijn Oculo Enochi et Eliæ (Ant. 1645) lib. IV, cap. II, membr. IX, pag. 242, dit voorgeven door waarnemingen in het jaar 1643 gemaakt, bevestigt, en, eindelijk ofschoon latere sterrekundigen dit gevoelen gelijkerwijze zijn toegedaan geweest, gelijk men uit het werk van Krafft, de [illegible] solis (Ann. 1747) ziet, § 10, zoo zijn er echter onder deze geleerden even zeer waarnemers, tijdgenooten van de bovengemelden, en die, door onwederlegbare proeven, het tegendeel bewijzen, zoo dat wij niet behoeven [illegible] te zijn, dat de vlekken der zon eenige vermindering van warmte zouden te weeg brengen. Godfried Kirch, hoogleeraar in de sterrekunde te Berlijn, zegt, in zijn almanak voor het jaar 1719, dat, ofschoon er geleerden zijn, die voorgeven eene verkoeling in den dampkring te kunnen bewijzen, voortspruitende uit de vlekken der zon, [illegible] houdt dat de ondervinding hem het tegendeel geleerd heeft. Hij voegt er zelfs bij, dat men, in de bij uitstek vruchtbare jaren meer der vlakken dan gewoonlijk heeft opgemerkt. Hetzelfde wordt ons door Maraldi (Koninklijk sterrekundige te Parijs) verzekerd in zijne Observations Météorologiques, de l'année 1720, te vinden in de verhandelingen der Koninklijke academie van wetenschappen, op het jaar 1721, alwaar, in het zesde deel, bl. 616-620 gezegd wordt, dat het in de jaren 1718 en 1719 zoo warm is geweest, als het in 30 jaren bevorens niet geweest was, dat [illegible] de zon met vlekken was overdekt. Dus heeft, volgens Maraldi, de luchtgesteldheid niets met deze vlekken gemeen, maar moet worden toegeschreven aan de winden [illegible] de

('t vervolg op de tweede bladz.)

uitwaassemingen van de aarde." — Latere waarnemingen welke wij voor ons hebben liggen ... Zoo waren er, bij voorbeeld, in ... 10 julij en 18 augustus, meer dan ... zon, en echter was de warmte 23 graden ... Het jaar 1783, zoo beroemd ... bijzonderlijk ook in wijn ... deze stelling. Er ... kende ... op de zon, ... zeer kleine teleskopen ... en zonder ... Een meene opmerkzaamheid ... (welke zich zijns ... eenigen tijd op de vlekken der zon gevestigd heeft, heeft mij bewogen eenige waarnemingen met ... instrumenten te doen, doch ik heb geene spoor van vlekken ontdekt. Nog op den 20 dezer, (junij) heb ik de zon van 3 tot ... in middag bezigtigd door een astronomischen teleskoop van twee voet, doch zonder iets te bespeuren, niettegenstaande een tot drie malen toe herhaald onderzoek met den mikrometer van den teleskoop. De onderscheidene berigten, welke ik in de dagbladen, betrekkelijk de vlekken der zon gelezen heb, zijn van geene sterrekundige waarnemingen vergezeld, en echter was het noodig die te maken en mede te deelen, alvorens daaruit eenige verdere gevolgtrekking af te leiden.

De STUARMER, voormaals doctor bij het audit. Egid. phys. et Math. P. P.

MARK-PRIJZEN der Stad BREDA,
van den 19 Julij 1816.

Het Veertel Tarwe	*f* 11: 10:	—
——— Rogge	9: 11:	—
——— Boekwijt	8:	—
——— Haver	[illegible]	—
Het pond Boter	6:	8:
De Zak Aardappelen	[illegible]	
Het pond Rundvleesch	4:	8:
——— Kalfsvleesch	5:	8
——— Schapenvleesch	5:	8
——— Versch Varkenvleesch	6:	—
——— Gerookt idem	7:	8:
Het 1000 Eiken Telhout	3:	—
——— Doof Hout	2: 2:	—
De 1000 pond Hooi	—:	—
——— Stro	—:	—

MINISTERIE van FINANCIEN.

BETALING ... gedurende de maanden Augustus, September en October aanstaande, zullen betaald worden de Pensioenen over de eerste zes maanden van 1816, ingeschreven in het Grootboek der Pensioenen van de generale thesaurie, onder de navolgende hoofd-afdeelingen en nummers, te weten:

Militaire Pensioenen, van n°. 1 tot en met n°. 9308.
Pensioenen van Militaire Weduwen, van n°. 1 tot en met n°. 477.
Pensioenen van de Marine, van n°. 1 tot en met n°. 1153.
Burgerlijke Pensioenen, van n°. 1 tot en met n°. 1532.
Kerkelijke Pensioenen, van n°. 1 tot en met n°. 5110.

De betaling zal geschieden, als volgt:

Voor Gepensioneerden in het arrondissement 's Gravenhage, en buiten 's Lands woonachtig, mitsgaders voor alle, welke ... lende uitgaven in 's Gravenhage.

Voor de Gepensioneerden, woonachtig in het arrondissement der hoofdplaats van de Provincien, ten kantore van de provinciale Betaalmeesters.

En voor de Gepensioneerden in de overige arrondissementen, ten kantore van den Ontvanger Particulier van het arrondissement, waarin zij wonen.

De betaling zal niet kunnen geschieden, dan op de vertooning van het certificaat van inschrijving, mitsgaders op productie van behoorlijke *Attestatie de Vita* en daaronder door den Gepensioneerden eigenhandig gestelde quitantie.

Geene *Attestatien de Vita* kunnen worden geadmitteerd, dan de zoodanigen, welke bij een der Gemeente-Besturen binnen het Koningrijk, na ultimo Junij 1816, zijn afgegeven, en zulks op de gezegelde formulieren, voorzien van den stempel der generale thesaurie, en bij de Ontvangers Generaal en Particulier verkrijgbaar.

De buiten 's Lands afgegeven *Attestatien de Vita* zullen al dat geene moeten inhouden, wat in de gewone Attestatie wordt vereischt, en indien zoodanige acte in eene vreemde taal mogt gesteld zijn, moet eene authentieke vertaling daarvan nevens dezelve worden overgelegd.

Geene overschrijvingen, uitschrappingen of veranderingen kunnen in de vermelde stukken worden toegelaten, ten zij dezelve, door eene behoorlijk geteekende goedkeuring, zullen zijn bekrachtigd.

Geclausuleerde Pensioenen kunnen niet betaald worden, dan op productie van zoodanige bescheiden of verklaringen, als in ijder bijzonder geval mogten vereischt worden.

De verklaring, ten bewijze, dat eene Weduwe niet hertrouwd is, en andere, van dergelijken aart, moeten in de *Attestatien de Vita* worden ingevuld, in dezer voege:

".... Het Gemeente-Bestuur van .... verklaart, dat, op heden, voor hetzelve verschenen is, in „levende lijve en *onhertrouwd*, N. N. enz."

De Gemeente-Besturen worden bij dezen geinviteerd, zich naar de bovenstaande bepalingen, voor zoo verre dezelve hen aangaan, naauwkeurig te willen gedragen.

's Gravenhage den 6 Julij 1816.

De Minister van Financiën,
SIX VAN OTERLEEK.

BREDASCHE
ADVERTENTIEN.

BRAND-WAARBORG MAATSCHAPPIJ.

De Ondergeteekende geeft bij deze aan de Ingezetenen dezer Stad en Baronie van Breda en der omliggende Dorpen, kennis, van zijne benoeming tot Correspondent der in den jare 1806 opgerigte Bataafsche Brand-Waarborg Maatschappij, onder Directie van den Wel Edelen gebooren Heer Mr. E. J. VAN ROYEN, destijds wonende te Catwijk aan den Rhijn, nu in 's Gravenhage.

Men kan zich alzoo bij den Ondergeteekenden vervoegen tot inzage der Wetten en het bekomen der verdere informatiën. — In deze Maatschappij, in welke alle gewone Huizen en Boerderijen *in de gewoone Classe* worden aangenomen, worden ook Water-, Koorn-, Gort-, Run-, Houtzaag-, Olij-, en allerleije soorten van Molens, Meestoven, Brouwerijen, Branderijen, Mouterijen, Logementen, Koffijhuizen, en allerleije Gebouwen, Fabrieken en Trafieken, (Kruidmolens alleen uitgezonderd) in evenredigheid van het gevaar van elk derzelve, volgens een daarvan, zeer matig bepaald tarief van verhoging toegelaten.

Deze Maatschappij onderscheidt zich voorts gunstig van alle op het voetspoor van dezelve daargestelde, zoo door hare algemeene uitgebreidheid en gevestigd credit, als door zijne hare opligting met den jare 1806, en dus in ruim TIEN jaren, geheel geene verhindering aan hare wetten gemaakt, noch met eenig ... deelgenoot verschil, veel min proces te hebben gehad, terwijl de nogenaamde verbetering (eigenlijk ...) van dezelve in den jare 1809 opgerigt, welkens hare wetten veranderd heeft, en daar door het onderneming van dezelve, aan elken onbevooroordeelden heeft bewezen, hoe schijnbaar door berekening van mindere administratie voordeeliger, alle jaren door één gerekend, aan hare deelgenoten meerder gekost heeft, dan deze Maatschappij.

Breda, den 20 Julij 1816.

J. VAN NAERSSEN,
Correspondent der Maatschappij voor Breda.

Bij W. VAN BERGEN en COMP., is thans van de pers gekomen en verzonden:

De TWEEDE DRUK van *de voortreflijkheid van de Leer der Roomsch-Katholijke Kerk*, geschetst door J. G. LE SAGE TEN BROEK, *Notaris te Naaldwijk*, GETOETST door J. J. SCHOLTEN, *President van het Provinciaal Kerk-bestuur van Noord Braband en Predikant te Breda*. Dit Werkje behelst eene stukswijze wederlegging van dat van den Heer *le Sage ten Broek*, is in gelijk formaat gedrukt, en voorzien van Kerkelijke goedkeuring. à *f* 1: — : —

Bovengemeld Werkje is mede te bekomen, te Amsterdam bij *Brave, Geysbeek en Comp., Schalekamp* en *van den Brink, Timmer, Wynands*, enz., te Dordt bij *Blussé en Zoon* en *J. de Vos en Comp.*, te Utrecht bij *J. van Terveen en Banningh*; te Leyden bij *de Wed. Cyfveer, van Thoir* en *J. J. Thyssens*; te 's Hage bij *de Groot, van Weelden* en *de Erve Thierry en Mensingh*; te Delft bij *P. de Groot*; te Haarlem bij *Loosjes en Haffen*; te Alkmaar bij *Harencarspel*; te Rotterdam bij *Thompson, Vis, van Baalen* en *van der Meer*; te 's Bosch bij *Lion en Zoon*; te Nimegen bij *de Wed. Vieweg*; te Zwolle bij *Zeehuyzen*, en verder alomme.

Ook is bij hun voorhanden, het werkje van den heer *Le Sage ten Broek*, zelve, DE VIERDE DRUK, à 14 Stuivers.

Bij hun is mede gedrukt en alomme verzonden,

DE HERSCHAPENE GOUDEN EEUW DES CHRISTENDOMS, of de mogelijkheid van derzelver vernieuwing, aangewezen in een Christelijk ... Ontwerp ter algemeene verbetering des Menschdoms. Veel belovende is de Tijtel, doch niet minder belangrijk de inhoud van dit oorspronkelijk Werkje, 't welk, uit zucht tot het zien opdagen van de daarin bedoelde zegeningen, gesteld wordt op den geringen Prijs van 16 Stuivers.

De godsdienstige menschenvriend, die waarde hecht aan het daarstellen van eene algemeene broederlijke zamenleving, aan uitdoving van vervolgzucht, bevordering van ware verlichting, zeden verbetering, beveiliging tegen verleiding, Christelijke verhevenheid van geest, zal, van welke gezindheid hij ook zij, na dit werkje ingezien te hebben, in deszelfs strekking genoegen vinden, en gaar-

(*Vervolg op de kant van deze bladz.*)

Te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers